

Gävles, 6. oktoobril 1944.a.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43490-2

Eesti Abistamisorganisatsioonile.
Stokholm.

Oludest tingituna on viimaseil päevil siirdunud Eestist suuremal arvul inimesi Rootsimaale. Märginu siinkohal tänuga Rootsi asutuste ja Teie suurt abi sõjapõgenikele Rootsi siirdumisel.

Viimasel ajal Eestist Rootsi siirdunute hulgas on märgataval hulgal perekondi kooliealiste lastega, samuti murdealisi noori. Sõjapõgenejail on raske hoolitseda vajalisel määral oma laste kasvatamise eest, kõnelemata nende õpingute jätkamisest. Samuti vajavad murdeelised noored juhtimist ja tuge murdeest väljajõudmiseni.

Eeltoodut arvestades palume Teid kaaluda võimalusi Eestist Rootsi siirdunud laste ja noorte arengule ja õpingute jätkamisele kaasaaitamiseks. Saabusin Rootsi koos perekonnaga alles mõni päev tagasi, ega tunne veel Rootsi olusid, kuid arvestades kasvatuse- ja õppemeetodite sugulust rahuaegses Eestis ja Rootsis julgeme teha onalt poolt alljärgnevad ettepanekud:

1. Asutada kusagile Rootsimaale Eesti õppekeelega algkool ühes kooli juures töötava internaadiga.
2. Eesti algkooli juurde asutada Eesti lastekodu - lasteaed - päevakodu, kuhu saaks vanemad, eriti ilma perekonna peata perekonnad paigutada oma lapsi kas tööajaks või pikemaks ajaks.
3. Eesti algkooli juures kutsuda ellu Eesti õppekeelega keskkooli I klass.
4. Noored, kes mõninel põhjusel ei saa õppida edasi, koondada Eesti algkooli juurde vilistlaskogu eeskujul ja seega püüda hoida neid kooli kasvatava mõju piirkonnas.
5. Vajaliste õpikute, kui õppetöö põhivara, soetamiseks oleks mõeldav tarvitada järgmist teed: aluseks võtta rootsikeelsed vastavad õpikud ja nende sisu lisada konspektiivses tõlkes õpikule juurde. Puudujääva osa peaks täitma õppejõudude elav sõna. See moodus hõlbustaks ühtlasi õpilastel rootsi keele õppimist. Raskem oleks lugemikkude küsimus, kuid hea tahtmise juures saaks ka sellest üle, kasutades saadaolevat kirjandust. Vast aabits ja I aasta lugemik võiks tulla kirjutamisele. Osaliselt võiks ehk õpikuid saada Eestist.
6. Kooli personaal koostada Eestist Rootsi siirdunud õpetajaist.
7. Kooli majanduslikkude aluste kohta ei saa meie teha ettepanekuid, kuid arvan, et kasutades kõiki kokkuhoiu võimalusi ja arvestades asjaolu, et lastevanemad Rootsis tööd leides laste kasvatamise kulusid kanda suudavad, peaks kool majanduslikult elujouline olema. Vast on lootusi ka toetusele väljastpoolt.

Vajaduse korral oleme nõus andma oma tööjõu Teie käsutusse.

Magda Aleksius
Viljandi I Gümnaasiumi õpetaja
Minna Karine
Ruhnu algkooli õpetaja

Lugupidavalt

Aadu Kajassaar
/Aadu Kajassaar/

Senine Kuusalu Kodutööstuskooli ja Kodasoo Algkooli juhataja Hargjumaal. Eestis.

Praegune elukoht: Flyktingläger Strömdalen. G Ä V L E.